

Waardegedreven zorg in de schijnwerpers

Recensie: *'Dit is waardegedreven zorg. Veranderen vanuit systemisch perspectief'* door Bob de Raadt

Waardegedreven zorg gaat over de samenwerking en afstemming tussen de eerste-, tweede- en derdelijnszorg. Door optimale samenwerking kan de zorg voor patiënten worden verbeterd waardoor onnodige behandelingen worden voorkomen. 'Dit is waardegedreven zorg' geeft een uitvoerige beschrijving van een model om tot veranderingen en verbeteringen in de zorg(keten) te komen, inclusief een kostenreductie. Het boek is met name gericht op patiënttevredenheid door optimale herstelmogelijkheden.

Waardegedreven zorg richt zich op drie verschillende niveaus van zorg, namelijk op organisaties, op samenwerking tussen organisaties of een netwerk van organisaties en op landelijk (politiek) niveau. Concreet gaat het

om de zorg die rondom een patiënt georganiseerd moet worden of wordt. "De zorgvraag van de patiënt moet het uitgangspunt zijn voor het bieden van integrale zorg, met goede coördinatie van zorg en samenwerking tussen zorgprofessionals. Bestaande schotten tussen specialismen, systemen en zorgaanbieders moeten zoveel mogelijk worden weggenomen, zodat de juiste zorg op de juiste plek kan worden geleverd".

Binnen het Erasmus MC zijn we actief bezig met deze vorm van integrale zorg. Ook binnen de afdeling Gynaecologie/Verloskunde. Het gaat hierbij om de levensvatbaarheid van organisaties, met een balans tussen stabiliteit en innovatie, waar de patiënt volop centraal staat en van de vernieuwde zorg profiteert. Centraal staat diens belang, gezondheid en optimale behandeling, met het beste gezondheidsresultaat. Het gaat daarbij om patiëntenparticipatie, samenwerking, nazorg, bejegening en informatieverstrekking (patiëntenvoorlichting). Het draait om zogenaamde 'netwerkgeneeskunde'.

Casus ter illustratie:

Een zwangere vrouw in een kwetsbare situatie (met diverse risicogebieden) wordt in de derde lijn (academische zorg) aangemeld. De verwijzing komt binnen via de eerstelijnsverloskundige en het CJG. Mevrouw is voor de derde keer zwanger, heeft een keizersnede in de anamnese, er is sprake van angstklachten, een verstoorde partnerrelatie en er dreigt een vroeggeboorte. Bij opname in de derde lijn wordt mevrouw aangemeld bij het medisch maatschappelijk werk van de Psychosociale Zorg KJPP. Er volgt een gesprek met patiënte, waarin haar situatie in kaart gebracht wordt, middels een genogram, een inventarisatie van haar sociale kaart (welke instellingen zijn er bij haar betrokken vanuit de verschillende zorgterreinen), haar sociale netwerk, haar visie op moederschap en ouderschap en aspecten rondom het bevallingsplan aan de hand van een specifieke (MMW)checklist. De bedoeling van dit kennismakingsgesprek is om o.a. de contacten met de verschillende interne en externe disciplines te inventariseren, op elkaar af te stemmen, de samenwerking te stroomlijnen en de zorgbehoefte van mevrouw te integreren in een behandelplan, waar zij baat bij heeft.

Ketenzorg

Dit gebeurt in dit geval in het klein, binnen een organisatie. Breder gemaakt gaat het om de gehele ketenzorg voor kwetsbare zwangeren in de regio. Een stedelijke of regionale visie voor waardegedreven zorg kan ook landelijk uitgerold worden. Bijvoorbeeld binnen de eerste 1000 dagen babyzorg, zoals 'Stevige Start'. Dat wordt een meta-systeem of metavisie genoemd.

Centrale vragen zijn telkens:

- Hoe zorgen we voor de juiste verbinding met patiënten, zodat ze de beste zorg ontvangen?
- Wat is ons eigen profiel en hoe kunnen we succesvol samenwerken met partijen om ons heen?
- Hoe richten we onze organisatie, locaties en processen optimaal in?
- En dat te realiseren op verschillende niveaus!

Conclusie

'Waardegedreven zorg' is een interessant model om tot grote, effectieve veranderingen en verbeteringen in de gezondheidszorg te komen. Het model wordt in dit boek duidelijk beschreven, echter wel op een abstract niveau. De waarde van dit model ligt in de concrete uitwerking op de werkvloer en de toepassing op verschillende organisatorische niveaus. Wie vanuit verandermanagement te maken heeft met dit soort aspecten vindt in 'Dit is waardegedreven zorg' nuttige tips en handreikingen. Wel veronderstelt het boek kennis van zaken qua verandermanagement en samenwerkingscapaciteiten naast het zicht hebben op het welbevinden van patiënten. Tot slot is het jammer dat een lijst van afkortingen en een verklarende woorden- of termenlijst ontbreken.

Bob de Raadt is werkzaam als medisch maatschappelijk werker, methodisch ouderbegeleider, contextueel hulpverlener bij Erasmus MC-Sophia en als gastdocent bij Erasmus MC Academie; www.bobderaadt.nl